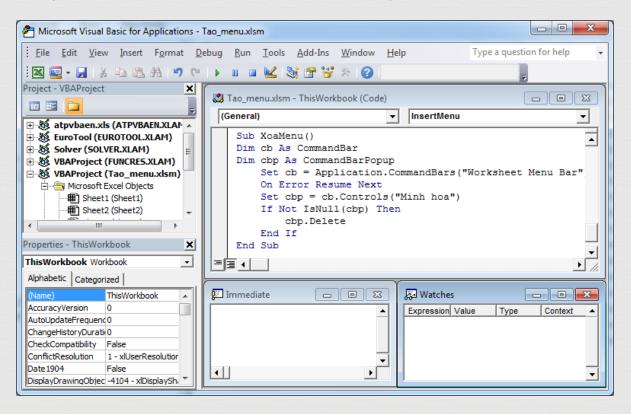
Lập trình trên Excel

CB

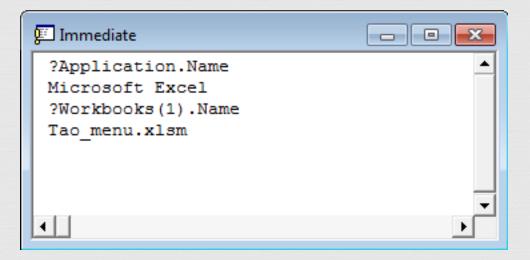
- 1. Giới thiệu về VBA
- 2. Các đối tượng cơ bản
- 3. Xây dựng hàm
- 4. Ứng dụng hoàn chỉnh

1. Giới thiệu về VBA

- Giới thiệu tổng quát VBA
 - Cửa sổ soạn thảo
 - ✓ Là nơi hiệu chỉnh hoặc soạn thảo mã lệnh mới.
 - ✓ Quản lý và lưu trữ các hàm/thủ tục trong VBA

- ☐ Giới thiệu tổng quát VBA
 - Cửa sổ Immediate
 - ✓ Cho phép kiểm tra và thực hiện từng câu lệnh.
 - ✓ Hiển thị kết quả

- ☐ Giới thiệu tổng quát VBA
 - Cửa sổ Immediate
 - ✓ Một số các lệnh minh họa:

Worksheets("Sheet1").Activate

Range("B2").Select

Range("C2"). Value = "Trung Tâm Tin Học"

Range("C2").Font.Color = vbRed

Range("C2").Font.Bold = True

Range("C2").Font.Italic = True

- ☐ Khai báo và sử dụng biến
 - Các kiểu dữ liệu cơ bản

Tên Kiểu	Kích thước (Byte)	Giá trị lưu trữ tương ứng
Byte	1 (từ 0 -> 255)	
Integer	2 (từ -32.768 → 32.767)	Các số nguyên
Long	8 (từ -2.147.483.648 → 2.147.483.647)	
Single	4	C′ ″
Double	8	Các số thực
Currency	8	Tiền tệ
Boolean	2	Luận lý (True hoặc False)
Date	8	Ngày giờ
String	1 (cho mỗi ký tự)	Chuỗi văn bản
Variant	16 + 1 (cho mỗi ký tự)	Bao gồm tất cả các loại giá trị

- Khai báo và sử dụng biến
 - Khai báo biến

Public | Private | Dim <Tên_biến> [As <Kiểu_dữ_liệu>]

- Public: biến toàn cục (Global)
- Private | Dim: biến cục bộ (Local)
- <Tên biến>: không được phép trùng trong cùng một phạm vi khai báo, không bắt đầu bằng ký số, ...
- Nếu không khai báo <kiểu dữ liệu> thì mặc định là Variant
- ✓ Phạm vi khai báo
 - Cấp Form, Thủ tục/Hàm và Sự kiện: thường sử dụng từ khoá Dim. Khi thoát ra khỏi 3 phạm vi này thì biến được giải phóng
 - Cấp Module: thường sử dụng từ khóa Public

- Khai báo và sử dụng biến
 - Các toán tử
 - ✓ Toán tử số học: +, -, *, / ...
 - ✓ Toán tử so sánh: =, >, <, >=, <= ...</p>
 - ✓ Toán tử luận lý: And, Or, Not ...

- Một số hàm thông dụng
 - > Hàm Left
 - Hàm Right
 - > Hàm Mid
 - > Hàm Trim
 - > Hàm Len
 - > Hàm Year
 - > Hàm Month
 - Hàm Day
 - > Hàm Instr: Tìm vị trí chuỗi con từ trái sang phải
 - Hàm InstrRev: Tìm vị trí chuỗi con từ phải sang trái

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc rẽ nhánh If

```
Ví du:

Sub Kiem_tra_so_chan_le()

If Range("B4").Value mod 2 = 0 Then

Range("B5").Value = "So chan"

Else

Range("B5").Value = "So le"

End If

End Sub
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc rẽ nhánh If (tt)

```
Ví du:
Sub Hoc_luc()
  Sheets("If ... Then").Select
  If Range("I4"). Value >= 8 Then
     Range("J4").Value = "Gioi"
  ElseIf Range("I4"). Value >= 6.5 Then
     Range("J4").Value = "Kha"
  ElseIf Range("I4").Value >= 5 Then
     Range("J4").Value = "Trung Binh"
  Else
     Range("J4").Value = "Yeu"
  End If
End Sub
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc rẽ nhánh Select Case

```
Select Case <bién>
Case <tập hợp giá trị 1>
  <khối lệnh 1>
Case <tập hợp giá trị 2>
  <khối lệnh 2>
[Case Else
  <khối lệnh n>]
End Select
```

```
Ví dụ:
Dim Thang, Songay As Integer
'khối lệnh xử lý biến Thang
Select Case Thang
Case 1, 3, 5, 7, 8, 10, 12
Songay = 31
Case 4, 6, 9, 11
Songay = 30
Case Else 'tháng 2
Songay = 28
'hoặc 29 tuỳ năm Nhuần hay không
End Select
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc lặp For: xác định số vòng lặp

```
For <bién đếm>=<gtrị đầu> To <gtrị cuối> [Step <bước nhảy>] <Khối lệnh > [Exit For]
```

Next

- ✓ <biến đếm>: sẽ tự động tăng/giảm tùy vào <bước nhảy>
-

 cuối> thì vòng lặp mới thực hiện
- ✓ [Exit For]: dùng để thoát ngang vòng lặp

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc lặp For: xác định số vòng lặp

```
Ví dụ:
Sub Tao_so_thu_tu()
  Dim so, i As Integer
  For i = 1 to 100
        Range("C" & i + 3) = i
  Next
End Sub
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc lặp For: xác định số vòng lặp

```
Ví du:
Sub Kiem_tra_so_nguyen_to()
   Dim so, i As Integer
  so = Range("E3").Value
  For i = 2 to so - 1
     If so mod i = 0 Then
        Range("C5"). Value = so & " không là so nguyen to"
        Exit For
     Else
        Range("C5"). Value = so & " la so nguyen to"
     End If
  Next
End Sub
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc lặp Do While: không xác định số vòng lặp
 - Thực hiện cho đến khi nào <điều kiện> là Sai thì thoát khỏi vòng lặp.

```
Do While <điều kiện> <Khối lệnh > Loop
```

```
Ví dụ:

Sub Cuu_Chuong()

Dim i As Integer

i = 1 ' Gia tri bat dau thuc hien vong lap

Do While i <= 10

Range("F" & i + 5).Value =

Range("E3").Value & " x " & i & " = "

& (i * Range("E3").Value)

i = i + 1

Loop

End Sub
```

- Cấu trúc điều khiển
 - Cấu trúc lặp Do Until: không xác định số vòng lặp
 - Thực hiện cho đến khi nào <điều kiện> là Đúng thì thoát khỏi vòng lặp.

```
Do Until <điều kiện>
<Khối lệnh >
Loop
```

```
Ví dụ:

Sub Cuu_Chuong()

Dim i As Integer

i = 1 ' Gia tri bat dau thuc hien vong lap

Do Until i > 10

Range("F" & i + 5).Value =

Range("E3").Value & " x " & i & " = "

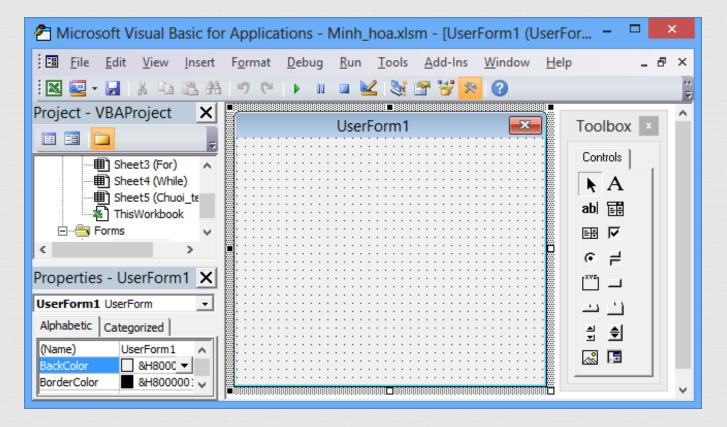
& (i * Range("E3").Value)

i = i + 1

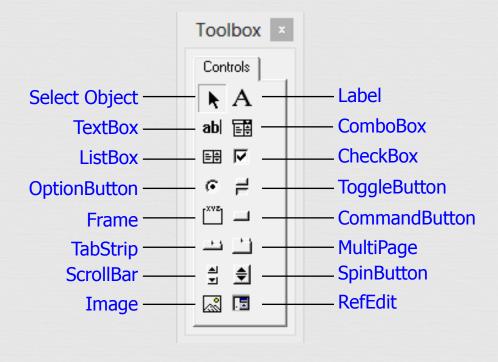
Loop

End Sub
```

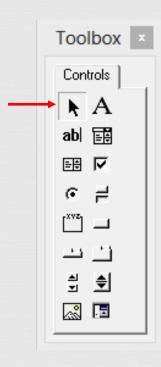
- Xây dựng UserForm
 - Trong cửa sổ MVB, chọn thực đơn Insert/UserForm, một cửa sổ UserForm1 sẽ được hiển thị.

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ Thanh công cụ ToolBox

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ Select Object
 - Dùng để chọn đối tượng điều khiển

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ Label:
 - Dùng để tạo dòng văn bản
 - Thuộc tính:
 - ca Caption: thể hiện văn bản
 - Name: tên điều khiển
 Name: tên đi

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ TextBox:
 - Dùng để hiển thị và nhập dữ liệu
 - Thuộc tính:
 - ca Caption: thể hiện văn bản
 - Name: tên của điều khiển.
 - MultiLine: cho phép nhập nhiều dòng

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ CommandButton:
 - Dùng để tạo các nút chức năng
 - Thuộc tính:
 - caption: thể hiện văn bản trên nút chức năng.
 - Name: tên của nút chức năng.
 - Accelerator: đặt phím tắt
 - ∨isible: Hiện/Ẩn nút chức năng.
 - Representation Enabled: trạng thái hoạt động của nút chức năng.

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ CheckBox:
 - Dùng để tạo ra một nhóm lựa chọn.
 - Có thể chọn một hay nhiều lựa chọn cùng lúc.
 - Thuộc tính:
 - ∨alue: thể hiện chọn hay không chọn.

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ OptionButton:
 - Dùng để tạo ra một nhóm lựa chọn.
 - Chỉ được chọn một lựa chọn.
 - Thường được đặt trong một Frame
 - Thuộc tính:
 - ∨alue: thể hiện chọn hay không chọn.

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ ListBox:
 - Chọn danh sách giá trị có sẵn.
 - Thuộc tính:
 - RowSource: nguồn dữ liệu của ListBox.

- Xây dựng UserForm
 - Các điều khiển trên UserForm
 - ✓ ComboBox:
 - Cung cấp danh sách giá trị
 - Thuộc tính:

 - RowSource: nguồn dữ liệu của ComboBox.
 - Style: xác định kiểu làm việc của ComboBox.

- ☐ Xây dựng UserForm
 - Một số thuộc tính chung của các điều khiển

Thuộc tính	Diễn giải
Name	Thể hiện tên của UserForm/Điều khiển.
Caption	Thể hiện tiêu đề của UserForm hay nội dung của điều khiển.
Enable	Xác định trạng thái hoạt động (True) hay không hoạt động (False) của điều khiển trên UserForm.
Font	Thay đổi mẫu và kích thước chữ trên UserForm/Điều khiển.
TabIndex	Thể hiện thứ tự các điều khiển trên UserForm.
Visible	Xác địng trạng thái hiện (True) và ẩn (False) của điều khiển.
ControlTipText	Thể hiện chú thích khi di chuyển mouse trên điều khiển.

- ☐ Xây dựng UserForm
 - Các sự kiện trên giao diện

Sự kiện	Diễn giải
Click	xảy ra khi người dùng bấm vào điều khiển.
DblClick	xảy ra khi người dùng bấm đúp chuột vào điều khiển.
KeyPress	xảy ra khi người dùng nhấn một phím.
KeyUp	xảy ra khi người dùng nhả một phím (sau khi đã nhấn xuống).
KeyDown	xảy ra khi người dùng nhấn một phím (nhưng chưa nhả ra).
MouseDown	xảy ra khi người dùng nhấn chuột (nhưng chưa nhả ra).
MouseUp	xảy ra khi người dùng nhả chuột (sau khi đã nhấn chuột).
MouseMove	xảy ra khi người dùng di chuyển chuột qua một điều khiển.

- Xây dựng UserForm
 - Sử dụng các điều khiển để tạo UserForm

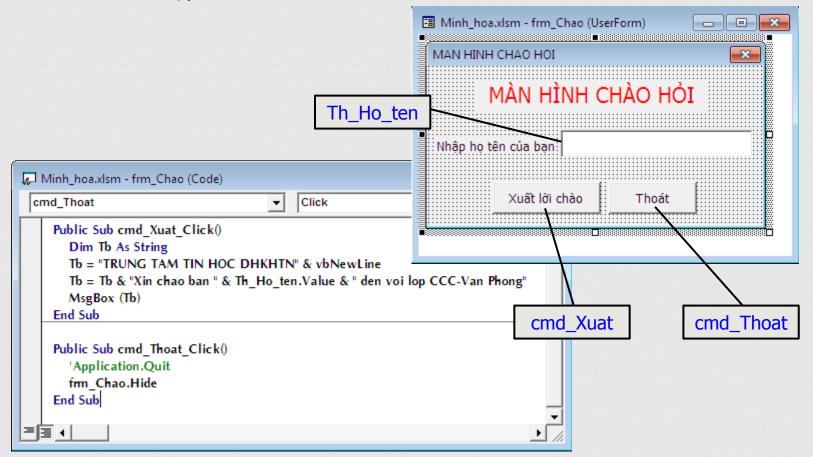

- Xây dựng UserForm
 - > Sử dụng các điều khiển để tạo UserForm

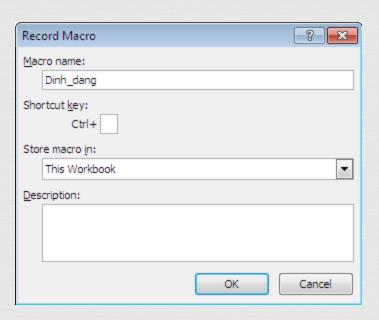

- Xây dựng UserForm
 - Thiết kế và lập trình

- Macro
 - Tạo Macro
 - ✓ Bằng chức năng tự ghi Macro: Recorder Macro
 - Chọn thẻ Developer/Record Macro
 - Đặt tên Macro
 - Chọn OK

- Macro
 - Tạo Macro
 - ✓ Bằng cách lập trình trong VBA
 - Trên màn hình Excel, chọn thẻ Developer
 - Chọn công cụ Visual Basic
 - Hiển thị cửa sổ soạn thảo
 - Nhập đoạn mã lệnh

```
Ví dụ:

Sub Dinh_dang_ky_tu()

With Selection.Font

.Name = "VNI-Times"

.FontStyle = "Bold"

.Size = 10

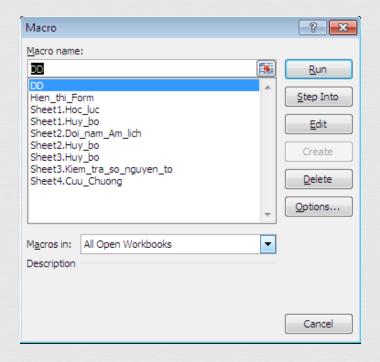
End With

End Sub
```

- Macro
 - > Thực thi Macro
 - ✓ Bằng phím tắt
 - Macro phải được tạo phím tắt khi tạo
 - Chọn một ô bất kỳ
 - Nhấn tổ hợp phím tắt đã đặt cho Macro
 - ✓ Trực tiếp từ VBA
 - Trong cửa sổ soạn thảo
 - Đặt con trỏ trong đoạn mã lệnh
 - Nhấn phím F5 để thực thi

Macro

- Quản lý Macro
 - ✓ Nhấn Alt-F8 hoặc chọn thẻ Developer/Macro
 - ✓ Các nút chức năng:
 - Run: thực thi
 - Step Into: chạy từng bước
 - Edit: chỉnh sửa
 - Delete: Xóa
 - Options: thiết lập lại phím tắt

- ☐ Giới thiệu các đối tượng
 - Dối tượng Application
 - ✓ Là đại diện cho toàn bộ ứng dụng của Excel.

Phương thức/ Thuộc tính	Diễn giải
Calculation	Thiết lập chế độ thực hiện tính toán trong Excel. Các giá trị gán cho thuộc tính này là xlCalculationAutomatic (tự động), xlCalculationManual (thủ công).
ScreenUpdating	Hủy bỏ hoặc phục hồi chế độ cập nhật màn hình. Application.ScreenUpdating = False Application.ScreenUpdating = True
DisplayAlerts	Hủy bỏ hoặc phục hồi thông báo tự động của Excel.
Quit	Thoát khỏi ứng dụng

- Giới thiệu các đối tượng
 - Dối tượng Windows
 - ✓ Đại diện cho một cửa sổ bên trong ứng dụng Excel.

Phương thức/ Thuộc tính	Diễn giải					
Activate	Dùng để kích hoạt cửa sổ được chỉ định.					
DisplayGridlines	Hiển thị/Tắt các đường lưới bên trong cửa sổ. Windows(1).DisplayGridlines=False					
DisplayWorkbookTabs	Hiển thị thẻ chứa các sheet trong workbook.					
Close	Thoát khỏi cửa sổ được chỉ định.					

- Giới thiệu các đối tượng
 - Dối tượng Workbook
 - ✓ Là đối tượng quản lý và lưu trữ các sheet

Phương thức/ Thuộc tính	Diễn giải
Wordbooks.Add	Thêm mới một workbook
Wordbooks(1).Saved	Xác định workbook 1 đã được lưu chưa.
Wordbooks.Count	Số workbook đang mở
Wordbooks.Close	Đóng toàn bộ workbook đang mở.

- Giới thiệu các đối tượng
 - Dối tượng Worksheet
 - Là đối tượng phổ biến trong Excel đùng để quản lý và lưu trữ ô, dòng, cột và các đối tượng.

Phương thức/ Thuộc tính	Diễn giải						
Worksheets(3).Select	Chọn một worksheet.						
Worksheets(3).Name	Xác định tên của worksheet.						
Worksheets.Add	Thêm mới một worksheet.						
Worksheets.Count	Xác định số worksheet trong workbook						
Worksheets(3).Delete	Xóa worksheet						
Worksheets(3).Visible = T/F	Hiện/Ẩn worksheet						

- Giới thiệu các đối tượng
 - Dối tượng Range và Cells
 - ✓ Làm việc với một ô hay một vùng dữ liệu trong quá trình xử lý và tính toán.

Phương thức/ Thuộc tính	Diễn giải						
Range Range("A1").Select Range("A1:B4").Select	Chọn một ô hoặc một vùng dữ liệu.						
Range("A1").Value	Giá trị của một ô hoặc một vùng dữ liệu.						
Range("A1").Replace "A", "B"	Thay thế chuỗi ký tự.						
Offset Range("A1").Offset(1,1).Select	Dịch chuyển vùng dữ liệu theo dòng và cột.						
Resize Range("A1:B4").Select Selection.Resize(2,3).Select	Thay đổi kích thước vùng dữ liệu						
Clear	Xóa tất cả trong một ô hoặc một vùng.						

- Khái niệm
 - > Hàm
 - ✓ Là chương trình con khi được gọi sẽ có giá trị trả về.
 - ✓ Sử dụng từ khóa Function ở đầu chương trình.
 - ✓ Cú pháp:

```
[Private/Public] Function <Tên_hàm> ([Các_tham_số])
      [Khối_lệnh]
      Tên_hàm = ...
End Function
```

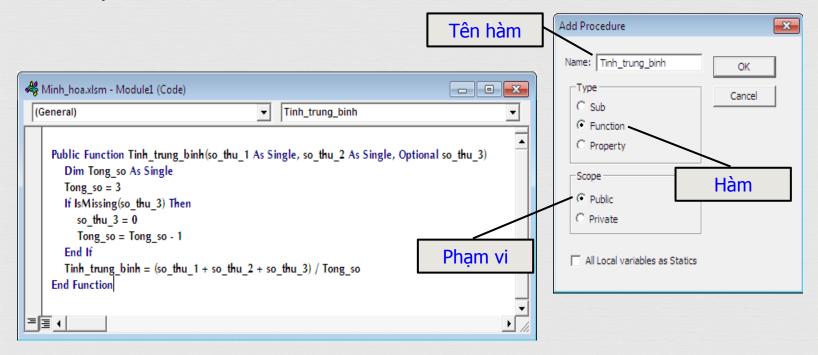
- Khái niệm (tt)
 - > Thủ tục
 - ✓ Là chương trình con khi được gọi sẽ không có giá trị trả về.
 - ✓ Sử dụng từ khóa Sub ở đầu chương trình.
 - ✓ Cú pháp:

```
[Private/Public] Sub <Tên_hàm> ([Các_tham_số])

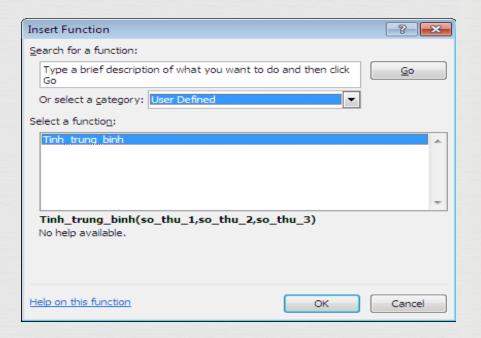
[Khối_lệnh]

End Sub
```

- Xây dựng và sử dụng hàm
 - Xây dựng hàm
 - ✓ Trong cửa sổ MVB, tạo một Module mới
 - ✓ Chon Insert/Procedure

- Xây dựng và sử dụng hàm (tt)
 - Sử dụng hàm
 - ✓ Tại một ô bất kỳ
 - ✓ Chon Formulas/Insert Function
 - ✓ Tại mục Or select a catelogy, chọn User Defined
 - ✓ Chọn tên hàm, chọn OK
 - ✓ Nhập giá trị, chọn OK

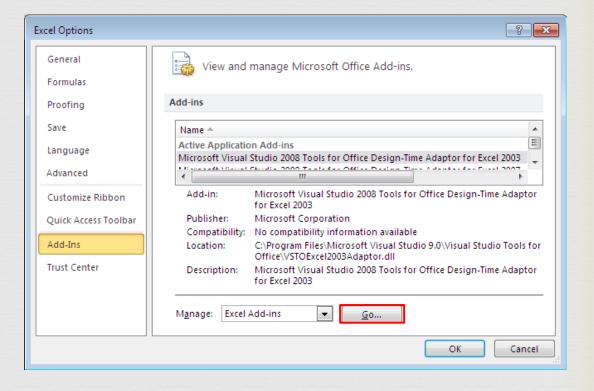

Add-Ins

- Khái niệm Add-Ins
 - Là công cụ cho phép nạp các hàm tự lập vào thư viện Excel.
- Tao Add-Ins
 - ✓ Tạo một bảng tính mới.
 - ✓ Trong cửa sổ MVB, tạo một Module mới.
 - ✓ Xây dựng hàm.
 - ✓ Lưu bảng tính với tên có kiểu .xlam

Add-Ins

- Quản lý Add-Ins
 - ✓ Chọn File/Options
 - ✓ Chon muc Add-Ins
 - ✓ Tại Manage
 - ✓ Chọn nút Go
 - ✓ Chọn Browse
 - ✓ Chọn Add-Ins
 - ✓ Chọn OK

Xử lý lỗi trong sự kiện

```
On Errror Goto <Nhãn lỗi> | Resume | Resume Next <Khối lệnh xử lý> Exit Sub <Nhãn lỗi>: <Khối lệnh xử lý khi có lỗi>
```

- ✓ Resume: thực hiện lại lệnh đã gây lỗi.
- ✓ Resume Next: bỏ qua lệnh gây lỗi và xử lý dòng lệnh kế tiếp.
- ✓ Exit Sub: thoát ngang thủ tục.

- Xử lý lỗi trong sự kiện
 - Ví dụ: chương trình thực hiện phép chia cho 0, sẽ xảy ra lỗi. Khi đó, chương trình sẽ tự động nhảy đến thực thi các lệnh trong nhãn BaoLoi nhờ câu lệnh On Error GoTo BaoLoi.

```
Ví dụ:

Sub Minh_hoa()

On Error GoTo BaoLoi

Dim x, y

x = 1 / y

Exit Sub

BaoLoi:

' Hiển thị thông báo lỗi

MsgBox Err.Number & ": " & Err.Description

End Sub
```

4. Ứng dụng hoàn chỉnh

- Quản lý Sinh viên
 - Giao diện màn hình

4. Ứng dụng hoàn chỉnh (tt)

- Quản lý Sinh viên
 - ✓ Cập nhập dữ liệu

4. Ứng dụng hoàn chỉnh (tt)

☐ Quản lý Sinh viên ✓ Tìm kiếm

5. Bài tập

- Xếp loại học lực
 - Sử dụng cấu trúc rẽ nhánh IF ELSE... để so sánh điều kiện
 - Xếp loại học tập cho sinh viên dựa vào điểm trung bình cả năm với quy ước:
 - ✓ Nếu Điểm TBCN >=8: Giỏi
 - ✓ Nếu Điểm TBCN >= 6.5 và Điểm TBCN < 8: Khá</p>
 - ✓ Nếu Điểm TBCN >= 5 và Điểm TBCN < 6.5: Trung bình
 - ✓ Nếu Điểm TBCN < 5: Yếu</p>
 - Xét kết quả "Được lên lớp" hay "Ở lại lớp" dựa vào điểm TBCN.

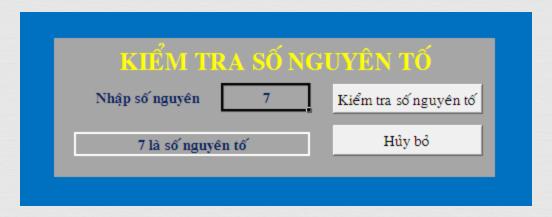
- Đổi năm dương lịch sang năm âm lịch
 - Sử dụng cấu trúc SELECT CASE để lựa chọn giá trị
 - Năm âm lịch được ghép lại từ Can và Chi. Có 10 Can và 12 Chi.
 - Can có được khi ta lấy năm dương lịch chia cho 10 và lấy phần dư.
 - Chi có được khi ta lấy năm dương lịch chia cho 12 và lấy phần dư.
 - ✓ Những phần dư này là chỉ số tương ứng trong hai bảng Can, Chi dưới đây:

CAN	Giáp	Ất	Bính	Đinh	Mậu	Kỷ	Canh	Tân	Nhâm	Quí
Năm dương lịch Mod 10	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3

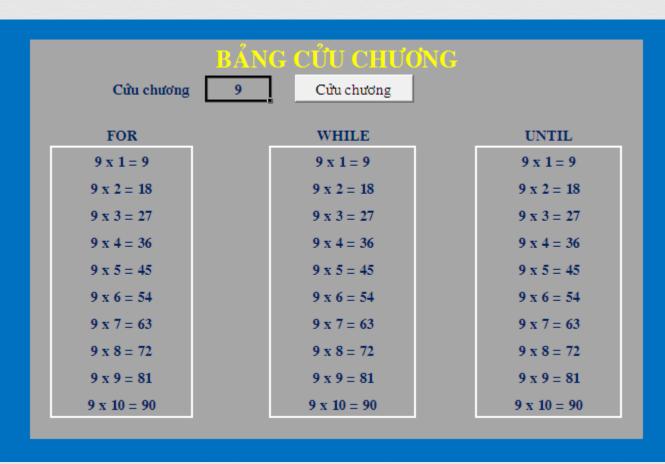
CHI	Tí	Sửu	Dần	Meo	Thìn	Τį	Ngọ	Mùi	Thân	Dậu	Tuất	Hợi
Năm dương lịch Mod 12	4	5	6	7	8	9	10	11	0	1	2	3

- ☐ Kiểm tra số nguyên tố
 - Sử dụng cấu trúc FOR ... NEXT để thực hiện tính toán

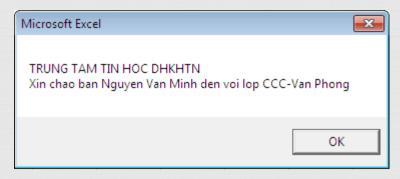
- ☐ Bảng cửu chương
 - > Sử dụng cấu trúc WHILE, UNTIL để thực hiện tính toán

- Màn hình chào hỏi
 - Tạo màn hình Chào hỏi cho phép nhập vào họ tên.

Nhấn nút Xuất lời chào: Hiển thị hộp thoại thông báo lời chào theo họ tên nhập vào như hình sau

- Thông tin sinh viên
 - Tạo màn hình cho phép nhập vào thông tin của một sinh viên.
 - Nhấn nút Xuất thông tin: Hiển thị hộp thoại thông báo thông tin của sinh viên.

